Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000624221

Datum
20 november 2026

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met

Bijlage(n)
1

Aan de minister van VRO
Van de DGVB

nota

Routekaart Whole-life-cycle Global-warming-potential (wlc-gwp)

Aanleiding

Op grond van de herziene Europese Richtlijn Energieprestatie van Gebouwen EPBD IV moeten de lidstaten uiterlijk 1 januari 2027 een zogeheten Routekaart bij de Europese Commissie indienen.[1]
Op woensdag 18 november jl. heeft u hierover een bestuurlijk overleg gehad met brancheorganisaties uit de bouwsector.
De Tweede Kamer heeft gevraagd om tijdige informatie over de varianten die ten behoeve van de Routekaart zijn bekeken voor de keuze van de Bepalingsmethode wlc-gwp (motie Grinwis).[2]

Geadviseerd besluit

1. Akkoord te gaan met de Kamerbrief, de Routekaart wlc-gwp en de Beleidsnotitie implementatie wlc-gwp.
2. De Kamerbrief te ondertekenen en samen met de Routekaart wlc-gwp en de Beleidsnotitie implementatie wlc-gwp te versturen aan de Tweede Kamer.

Kern

- Met de Routekaart en de Beleidsnotitie geeft u uitvoering aan diverse moties, die de afgelopen jaren zijn aangenomen.
- In de 2e helft van 2027 worden de voorlopige grenswaarden herberekend op basis van de lopende modernisering van de bepalingsmethode van de energieprestatie en het daarna nog vaststellen van de wettelijke grenswaarden voor Zero-Emission-Buildings (ZEB).
- U heeft in het Commissiedebat Klimaatbeleid Gebouwde Omgeving op 14 en 29 oktober jl. aangegeven, dat de Tweede Kamer nog gelegenheid heeft om de Routekaart te beoordelen, voordat deze uiterlijk 1 januari naar de Europese Commissie wordt verstuurd.
- De Europese Commissie zal geen inhoudelijke reactie geven op de door de lidstaten aangeboden Routekaarten, maar wil van de Lidstaten zien dat er voortvarend wordt gewerkt aan de implementatie van de EPVDIV op dit punt.

Toelichting

Europees kader

[1] Herziene Europese Richtlijn Energieprestatie Gebouwen, EPBD IV, OJ L 2024/1275, april 2024.
[2] Kamerstukken II 2025-2026, 32847, nr. 1434.

- De wlc-gwp oftewel het aardopwarmingspotentieel (gwp) tijdens de levenscyclus van gebouwen (wlc) is een indicator voor de **emissie van broeikasgassen** veroorzaakt door gebouwen. Deze moet worden berekend voor de **nieuwbouw** en maakt onderdeel uit van de vergunningsaanvraag.
- In de wlc-gwp worden meegeteld de emissies van broeikasgassen veroorzaakt door zowel het **energieverbruik** in het gebouw als de **toegepaste bouwproducten**.
- De **Europese Commissie** wil met de introductie van de wlc-gwp een bijdrage leveren aan **klimaatneutrale bouw in 2050**, te beginnen met de nieuwbouw.
- De Europese Commissie vraagt hiervoor van de **Lidstaten** de volgende drie stappen uit te voeren:
    1. Publicatie van een **Routekaart uiterlijk 1 januari 2027** door de Lidstaten, die de implementatie beschrijft van de wlc-gwp en een route naar 2050.
    2. Invoering van een **rekenplicht op 1 januari 2028** van de wlc-gwp voor nieuwe gebouwen groter dan 1.000 m2 vloeroppervlakte.
    3. Invoering van **grenswaarden op 1 januari 2030** voor alle nieuwe gebouwen.

Nationale Routekaart, Bepalingsmethode en grenswaarde 2030

- De **Routekaart wlc-gwp** is te zien als de eerste stap in het proces naar invoering van grenswaarden en de bijbehorende bepalingsmethode ten behoeve van de bijdrage aan klimaatneutraliteit van de gebouwde omgeving.
- De Nederlandse Routekaart bevat als belangrijke onderdelen:
    - De **hoogte van de grenswaarde** in 2030
      De voorstelde grenswaarde is geen belemmering voor de **woningbouwopgave** en niet leidt tot stijging van de bouwkosten van woningen. Voor de utiliteitsbouw kan de grenswaarde in sommige gevallen wel leiden tot meerkosten.[3]
    - De **tijdgewogen Bepalingsmethode wlc-gwp** die zal worden ingevoerd
      In de tijdgewogen Bepalingsmethode wlc-gwp wordt emissie later in de levenscyclus van een gebouw (rekenkundig 50 jaar) lichter gewogen dan de emissie aan het begin van de levenscyclus. De weegfactor heeft een wetenschappelijke basis.
- Het onderzoek naar de effecten op de woningbouwopgave en de bouwkosten is in dit stadium indicatief, gezien het voorlopige karakter van de grenswaarden. Voor de vaststelling van de grenswaarden in 2027 zal een uitgebreid onderzoek worden uitgevoerd.
- De keuze voor de tijdgewogen Bepalingsmethode wlc-gwp is bepaald door verschillende varianten te toetsen aan de volgende **drie nationale beleidsdoelstellingen** die zijn geformuleerd voor de wlc-gwp:
    1. Bijdrage richting **klimaatneutraliteit** gedurende de hele levenscyclus
    2. Sturen op emissiereductie **broeikasgassen aan het begin de levenscyclus** van het gebouw;
    3. Behoud van **sturing op circulaire doelstelling** aan het einde van de levenscyclus van het gebouw.

[3] Impactanalyse WLC-GWP, Analyse naar de impact van WLC-GWP op bouwkosten en bouwvolume Economisch Instituut voor de Bouw, oktober 2026

Beleidsopvolging milieuprestatie gebouwen

- De wlc-gwp is gebaseerd op het **al bestaande stelsel van de Milieuprestatie Gebouwen** (mpg).
- Het advies is deze mpg in **huidige vorm te beëindigen per 1-1-2030**.
- In 2027 zal **onderzoek worden gestart** naar de wenselijkheid van sturing op een selectie van milieucategorieën uit de mpg vanaf 1-1-2030.

Politieke context

- Er is een Kamervraag gesteld en een motie aangenomen (Mooiman, VVD) om er zorg voor te dragen dat de doelstellingen omtrent circulariteit de betaalbaarheid en realisatiekracht voor nieuwe woningen niet belemmeren.[4]
  De voorgestelde voorlopige grenswaarden in 2030 in combinatie met het voorgestelde afbouwpad van (voorlopige) streefwaarden is in lijn met deze motie.

Financiële/juridische overwegingen

De publicatie van de Routekaart heeft geen juridische consequenties en leidt niet tot regel- en lastendruk voor bedrijven en burgers en niet tot bestuurlijke lasten, als de mpg tegelijkertijd uit het Bbl wordt gehaald.

Krachtenveld

- Het merendeel van de brancheorganisaties uit de bouwsector kunnen zich vinden in het voorstel.
- De brancheorganisatie voor de toeleverende bouwmaterialenindustrie ziet in het voorstel een risico voor de doelstellingen voor circulair oplossingen. In uw Kamerbrief geeft u aan dat bij toekomstige evaluaties zal worden bezien of de voorgestelde systematiek blijft stimuleren tot hergebruik, hoogwaardige recycling en levensduurverlenging van bouwproducten.

Uitvoering

- De Routekaart wordt uiterlijk 1 januari 2027 aangeboden aan de Europese Commissie.
- In de tweede helft van 2027 vindt een herberekening plaats van de grenswaarden naar aanleiding van de gemoderniseerde bepalingsmethode energieprestatie gebouwen en de vastgestelde nationale ZEB-eisen.
- Voornoemde grenswaarden zullen in het Besluit bouwwerken leefomgeving worden aangewezen en op 1 januari 2030 in werking treden.

Communicatie

- Kamerbrieven van 14 juli 2025 en 17 maart 2026 jongstleden is al kort ingegaan op deze wlc-gwp.[5]
- Bij het informeren van de Tweede Kamer over de Routekaart wordt een nieuwsbericht gepubliceerd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

[4] Kamerstukken II 2025-2026, 32847, nr. 1432.
[5] Kamerstukken II 2024-2025, 22112, nr. 4107. Kamerstukken II 2025-2026, 32847, nr. 1405.

Geef aan welke uitzonderingsgronden van toepassing zijn en waarom. Een standaardzin over persoonsgegevens is al opgenomen.

De meest voorkomende uitzonderingsgronden zijn:

- Bescherming van de persoonlijke levenssfeer.
- Lopende onderhandelingen.
- Eenheid van kabinetsbeleid.

Bekijk voor meer informatie over actieve openbaarmaking en de toepassing van uitzonderingsgronden het instructiemateriaal op Rijksportaal. Klik hiervoor op 'Onderwerpen' > 'Kaders en ontwikkeling' > 'Open overheid bij jouw departement' > 'Binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties (BZK)'.

Bijlagen

Volgnummer	**Naam**	**Informatie**
2.	Kamerbrief wlc-gwp	
3.	Routekaart wlc-gwp	
4.	Beleidsnotitie implementatie wlc-gwp	
5.	Impactanalyse WLC-GWP, EIB, oktober 2026	
6.	Eindrapportage WLC-GWP Methode bepaling WLC-broeikasgasemissie, LBP/SIGHT, juli 2025	
7.	Grenswaarden wlc-gwp Referentieonderzoek, LBP/SIGHT, november 2026	
8.	Beleidsevaluatie mpg-instrument, Haskoning, juni 2026	
9.	Effecten beleidskeuzes wlc-gwp, TNO, november 2026	
10.	Verkenning naar de belangrijkste variabelen en scenario's voor de wlc-gwp, TNO, augustus 2026	
11.	Onderzoek module D en WLC-	

	GWP, W/E adviseurs, november 2026	

Onze referentie
2026-0000624221

Datum
20 november 2026